

Aykut Kaya
Antalya Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA,

Aşağıda yer alan sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 1.12.2025

Aykut Kaya
Antalya Milletvekili

Dünyanın gelişmiş ülkelerinde mühendislik hizmetleri; profesyonel mühendislik, uzman mühendislik, deneyimli mühendislik ve sorumlu mühendislik gibi aşamalara ayrılmakta; bu unvanlara ancak belirli bir bilgi birikimi, tecrübe, sınav ve denetim süreçleri sonunda ulaşılabilmektedir. Bu uygulamalar hem mesleğin niteliğini korumakta hem de yapı güvenliğini en üst düzeyde sağlamaktadır.

Ülkemizde ise inşaat mühendisliği gibi yüksek sorumluluk gerektiren bir meslekte, herhangi bir tecrübe, kademe, sınav veya denetim sistemi olmadan; yeni mezun bir mühendis ile 20–30 yıllık deneyime sahip bir mühendisin aynı yetkilere sahip olması ciddi bir mesleki ve kamusal güvenlik sorunu oluşturmaktadır.

Bu çerçevede Yetkin Mühendislik sisteminin hayata geçirilmesi bir zorunluluk hâline gelmiştir. Aşağıda sadece iki başlıkta ortaya çıkan problemler bile sistemin aciliyetini açıkça göstermektedir:

1) Proje Müellifliğinde Deneyim Aranmamasının Yarattığı Risk:

12 Mayıs 2023 tarihli Resmî Gazete kararıyla yeni mezun bir mühendis, herhangi bir metrekare sınırlaması olmaksızın zemin + 4 kata kadar statik proje müellifi olabilmektedir. Asma kat, bodrum kat ve çatı katlarının bu sınırlamaya dahil olmaması ise pratikte 7–8 katlı yapıların dahi yeni mezun mühendislerce projelendirilebilmesine yol açmaktadır. Bu durum hem genç mühendisleri ağır sorumluluk altına sokmakta hem de toplum açısından yapı güvenliğini riske atmaktadır.

2) Şantiye Şefliğinde Deneyim Şartının Kaldırılması:

06 Nisan 2024 tarihli yönetmelik değişikliğiyle şantiye şefliği için öngörülen deneyim şartı 2026'ya kadar kaldırılmış, 16 Eylül 2025 tarihli değişiklikle bu süre 2027'ye ertelenmiştir. Bu ertelemeye sektörden gelen talepler ve şantiye şefliği yapacak teknik personel eksikliği gerekçe gösterilmiş olsa da; meslek odalarına kayıtlı yaklaşık 170.000 inşaat mühendisi ve 90.000 mimar bulunduğu dikkate alındığında, düzenlemenin esasen sektör baskısıyla alındığı ve yapı güvenliğinin geri plana itildiği anlaşılmaktadır. Söz konusu düzenleme, hiçbir saha deneyimi

Tel: 0312 420 65 86

Faks: +90 (312) 420 24 02

Adres: TBMM, Halkla İlişkiler Binası, E-507

olmayan mühendis ve mimarların metrekare sınırı olmaksızın şantiye şefi olarak görevlendirilebilmesinin yolunu açmıştır. Beton, demir, işçilik, uygulama teknikleri ve iş güvenliği gibi hayati süreçlerin deneyimsiz kişilerce üstlenilmesi telafisi güç sonuçlara yol açabilecek niteliktedir.

Bu iki örnek bile, Yetkin Mühendislik sisteminin neden kaçınılmaz olduğunu göstermektedir.

Buna göre;

1. Yetkin Mühendislik uygulamasına geçilmesi yönünde Bakanlığınız bünyesinde başlatılmış bir çalışma bulunmakta mıdır? Varsa hangi aşamada?

2. Yeni mezun inşaat mühendislerine zemin + 4 kat (pratikte 7-8 kata denk gelen) statik proje müellifliği yetkisi verilmesinin kamusal güvenlik açısından doğurduğu riskleri değerlendirdiniz mi? Bu düzenlemeyi değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

3. Şantiye şefliğinde deneyim şartının 2027 yılına kadar ertelenmesinin yapı güvenliği ve iş güvenliği üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir analiz bulunmakta mıdır?

4. Hiçbir saha deneyimi olmayan yeni mezun mühendis ve mimarların büyük ölçekli projelerde şantiye şefi olarak görev yapabilmesinin önüne geçilmesi için yeniden düzenleme yapılacak mıdır?

5. Mühendislik hizmetlerinde kademelendirme, unvanlandırma ve deneyim sınıflandırması yapılmasına yönelik bir mevzuat değişikliği planlanmakta mıdır?

6. Ülkemizde yapı güvenliği sorunlarının önemli bir bölümünün denetim eksikliği ve tecrübe yetersizliğinden kaynaklandığı dikkate alındığında, Yetkin Mühendislik sistemini hayata geçirmek üzere Bakanlığınızın somut bir yol haritası var mıdır?